

دوره توانمندسازی معلمان کتاب زبان انگلیسی (جلد ۲) دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای

جلسه سوم: رویکردها و روش‌های آموزش زبان انگلیسی

پیوند میهن دوست

عضو گروه تألیف کتاب زبان انگلیسی دانش آموزان با نیازهای ویژه

نمای کلی

- مفاهیم پایه
- سیر تحول تاریخی رویکردها و روش‌های آموزش زبان
- معرفی رویکردها و روش‌ها
- رویکرد حاکم بر کتاب درسی

مفاهیم پایه

رویگرد: سطحی که در آن فرضیات و باورهای مربوط به یادگیری زبان مطرح می‌شود.

روش: سطحی است که در آن نظریه در عمل قرار می‌گیرد.

فن: سطحی است که دستورالعمل‌های کلاس در آن توصیف می‌شود.

سیر تحول تاریخی رویکردها و روشهای آموزش زبان

- روش گرامر - ترجمه: Grammar Translation Method (1750-1880)
- روش مستقیم: Direct Method (1880-1920)
- روش شنیداری-گفتاری: Audio Lingual Method (1940s-1960s)
- رویکرد شناختی: Cognitive Approach (1960s-1970s)
- رویکرد مبتنی بر درک: Comprehension-based Approach (1970s-1980s)
پاسخ فیزیکی کامل: Total Physical Response
- رویکرد ارتباطی: Communicative Approach (1980s-1990s)
- رویکرد واژه محور: Lexical Approach (2000+)

روش گرامر - ترجمه

این روش در آموزش زبان‌های خارجی از دهه ۱۸۴۰ تا ۱۹۴۰ رواج داشت و هنوز هم در بعضی از نظام‌های آموزشی استفاده می‌شود. این روش بینان نظری زبان‌شناسی و یادگیری ندارد. در این روش، اهداف اصلی یادگیری زبان خارجی مطالعه متون ادبی است. همچنین، حفظ قواعد و صرف و نحو مهم است. یکی دیگر از ویژگی‌های این روش تدریس، استفاده از زبان اول به عنوان نظامی مرجع در یادگیری زبان دوم است؛ در این روش ابتدا خواندن و نوشتن آموزش داده می‌شود؛ هیچ تمرین شفاهی - شنیداری وجود ندارد؛ گفت‌وگو و برقراری ارتباط در زبان دوم هیچ ضرورت و اهمیتی ندارد، به همین دلیل به مهارت‌های صحبت کردن، گوش دادن و تلفظ توجهی نمی‌شود. در این روش تدریس، دانش‌آموزان منفعل در نظر گرفته می‌شوند.

روش مستقیم

این روش یکی دیگر از روش‌هایی است که به لحاظ تاریخی بسیار حائز اهمیت است. در این روش بر مواردی مانند استفاده از زبان دوم، تقدم واژگان بر دستور زبان و عدم ترجمه به زبان اول، تمرکز بر ارتقاء مهارت‌های شفاهی (آموزش گفتار و درک شنیداری / اهمیت سخن گفتن / درستی و صحت در تلفظ و دستور و زبان)، تعمیم‌دهی، عدم استفاده از کتاب درسی در مراحل اولیه، کلاس‌های کوچک و فشرده تأکید می‌شود.

روش شنیداری-گفتاری

این روش بر اساس اصول زبان‌شناسی و روانشناختی بنا نهاده شد. چارلز فرایز اصول زبان‌شناسی ساختاری را در توسعه این روش بکار گرفت و بعدها نیز اصول روانشناسی رفتاری به آن افزوده شد. به معنای شرطی‌سازی و شکل‌دهی عادت. در این روش زبان‌آموزان باید بر عادات زبان‌مادری خود غلبه نمایند و عادات جدیدی را در خود شکل دهند به طوریکه مانند یک فرد بومی بتوانند صحبت کنند.

مصداق‌هایی از روش شنیداری-گفتاری

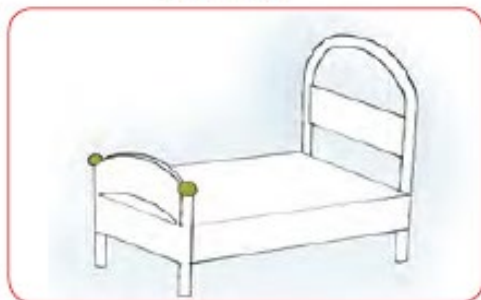
5 Listen and repeat.

It's pink.

It's brown.

It's white.

It's black.

رویکرد شناختی

شناخت گراها بر نقش ذهن در پردازش اطلاعات کسب شده تاکید دارند. آنها معتقدند که آموزش همه جملات غیر ممکن است. در این رویکرد بر روی یادگیری اکتشافی تاکید می شود. اینکه زبان آموزان اطلاعات بدست آمده را پردازش کنند و سعی کنند **قوانین زبان** را کشف کنند.

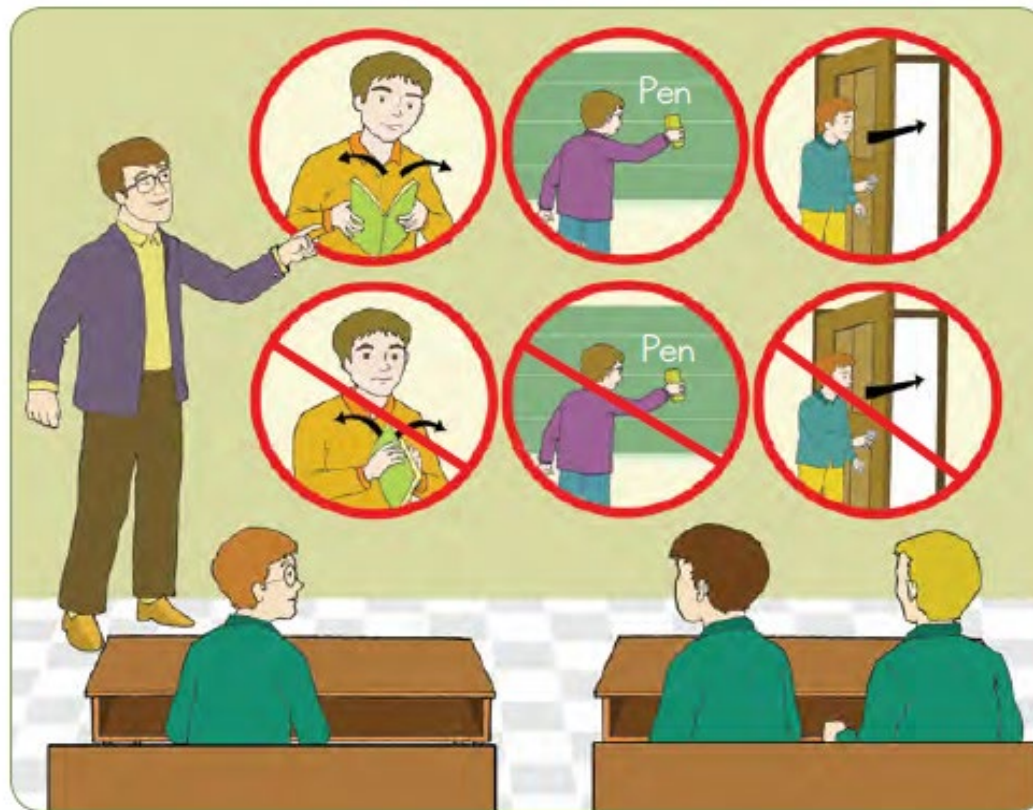
پاسخ فیزیکی کامل

هدف: یادگیری با کمترین میزان اضطراب

- ✓ زبان آموز با انجام حرکات فیزیکی به درون دادهای زبانی پاسخ می دهد.
- ✓ تمرکز بر معنا
- ✓ به تعویق انداختن گفتار تا تثبیت مهارت های ادراکی
- ✓ کاهش استرس زبان آموز تا حد امکان
- ✓ نقش معلم: رهبر و کارگردان
- ✓ نقش زبان آموز: شنونده و اجرا کنند

مصدق‌هایی از پاسخ فیزیکی کامل

Commands

رویکرد ارتباطی

هدف: توانایی برقراری ارتباط

- ✓ تمرکز بر معنا و نه ساختار
- ✓ انجام فعالیت‌هایی معنادار: فراهم آوردن موقعیت‌هایی برای زبان‌آموز تا آنچه را که می‌داند در عمل انجام دهد
- ✓ یادگیری کارکردهای زبان مانند «اجازه گرفتن»، و «آدرس پرسیدن»
- ✓ استفاده از چهارمهارت
- ✓ کشف قواعد دستوری توسط خود زبان‌آموز
- ✓ کم‌اهمیت بودن خطاهای زبانی
- ✓ کلاس درس: دانش‌آموز - محور
- ✓ انجام فعالیت‌ها: بیشتر گروهی
- ✓ معلم: ناظر
- ✓ استفاده از زبان مادری

نقش معلم و زبان آموز

نقش معلم

- ✓ تسهیل کننده برقراری ارتباط در کلاس
- ✓ راهنما
- ✓ ناظر عملکرد دانش آموزان
- ✓ عضوی از گروه زبان آموزان

نقش زبان آموز

زبان آموز باید خود را درگیر فرایند یادگیری و موضوع یادگیری نماید و تا حدی که از ارتباط بین خود، فرایند یادگیری و موضوع یادگیری فهمیده است، در فعالیت شرکت داشته باشد، و در نتیجه مطالب را بتواند به صورت پیوسته و در ارتباط با یکدیگر فرا گیرد.

مصداق‌هایی از رویکرد ارتباطی

Mina & Maryam

 Listen.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aa Bb Cc
Dd Ee Ff
Gg Hh Ii
Jj Kk Ll Mm
Nn Oo
Pp Qq Rr
Ss Tt Uu Vv
Ww Xx Yy Zz

1. Good morning, Maryam.
2. How are you?
3. Fine.

1. Good morning, Mina.
2. Fine, and you?

Mina & Ms. Tavana

3 Listen.

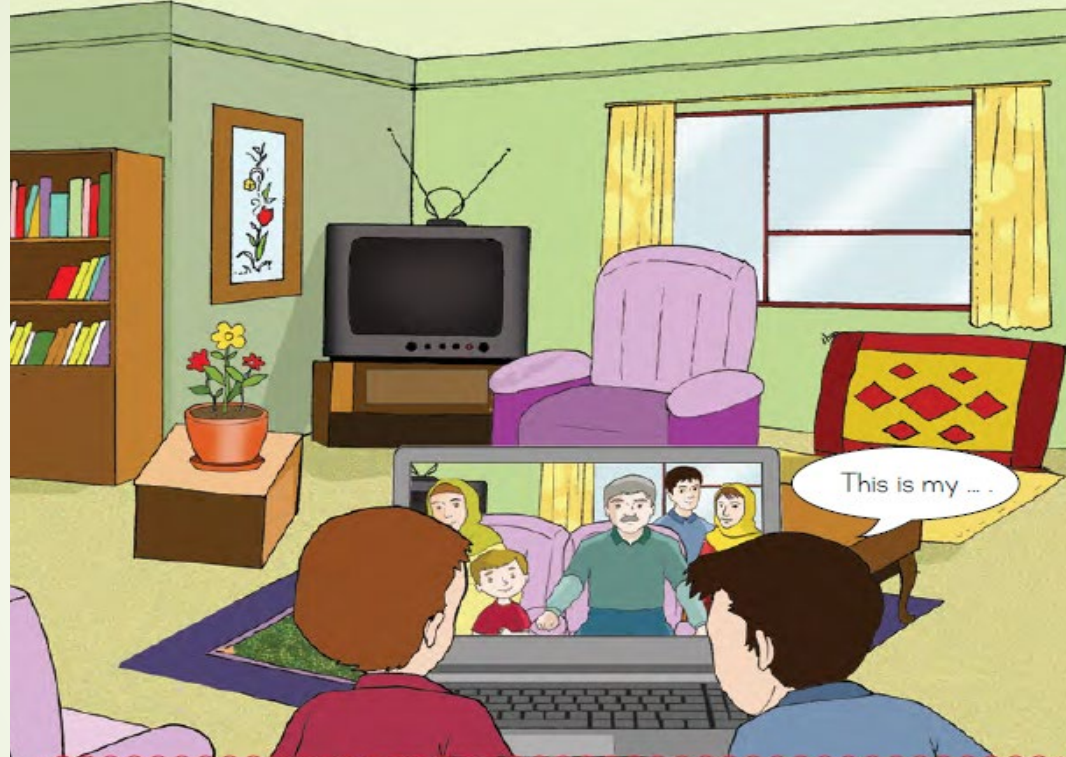
رویکرد واژه‌محور

هدف: استفاده از واژگان یعنی کلمه و ترکیب چند کلمه‌ای به عنوان عنصر سازنده در یادگیری زبان

- ✓ قرار دادن واژه و گروه‌واژه در مرکز برنامه‌های درسی
- ✓ عدم آموزش دستور زبان
- ✓ درک، تکرار و تولید به شکل قالب‌های آماده
- ✓ تمرکز بروی روال‌های زبانی - اجتماعی
- ✓ جمله‌های نیمه‌کاره‌ای مانند «من ... را دوست دارم.» یا «من خیلی ... هستم.»

Family Members

1 Listen.

2 Listen and repeat.

mom

dad

brother

sister

Parts of Body

1 Listen.

2 Listen and repeat.

head

face

hand

back

leg

رویکرد حاکم بر محتوای کتاب های زبان انگلیسی دوره اول متوسطه پیش حرفه ای

رویکرد حاکم بر محتوای کتاب های زبان انگلیسی دوره اول متوسطه پیش حرفه ای **رویکرد التقاطی با تأکید بر رویکرد ارتباطی** است که ترکیبی از رویکردها و روش ها است. این رویکرد بر اساس توانایی های متفاوت دانش آموزان کم توان ذهنی و با توجه به تنوع موضوعات آموزشی و سبک های مختلف یادگیری در نظر گرفته شده است.